

Mana Aleminin Gücü 7

– KENAN KOÇ · 22 Aralık 2016

Araştırmacıların sorduğu gibi, bir gözlemci bakmadığı zaman madde yine bu şekliyle mevcut mudur? Heryerde hep varolan sınırsız bir dalga okyanusu, gözleyenin bakışıyla mı madde olarak görünmektedir? Bakmadığımız yerde gerçekten eşya bu şekliyle yok mu? Kimsenin olmadığı ve izlemediği yan odada, az önce oturduğum koltuk, şu anda da koltuk halindedir? Duyu organlarımız frekansların çözücü araçları olduğuna göre, bizim algılama araçlarımızın sınırları dışında evren bu şekliyle mevcut değil mi? Mevcut olan sınırsız bir frekans okyanusu mudur? Eşyanın bu şekilde varlığı sözkonusu değil de, algılama sınırlarımız içerisinden bakınca biz mi onlara bu şekilleri veriyoruz?

Öyleyse tekrar edecek olursak eğer evreni kuantum düzeyinde gözlemleyebilecek aracımız olsa veya onu atom altı düzey özellikleriyle idrak edebilsek; bilincimizde oluşmuş olan tüm canlı, cansız, görünür, görünmez katmanların özünde bir frekans okyanusuyla karşılaşırız. Muhtemeldir ki bu okyanus, bizim bu gözümüzle göremediğimiz ya da boşluk olarak algıladığımız maddeler arası mesafeleri de doldurmaktadır. Zira gördüğümüz maddenin gördüğümüz gibi olmadığını bilmek ve görmenin, aslında sadece gerçek öze maddi kalıplar biçmek olduğunu anlamak, bu gözümüzle bir kalıbın biçilmemiş olduğu boşluğun da belki aslında sandığımız gibi boşluk olmadığını düşündürmektedir. O boşluk ki, aslında evren onunla doludur. Maddi kütleler olan gezegen ve yıldızlar kendi hacimlerinden çok daha büyük hacimleri işgal eden bir boşluk içinde yüzmektedir.

Yine maddenin temel unsuru olan atom, içinde maddeden çok boşluğu barındırır. Elektronun ve çekirdeğin hacimleriyle elektronların hem birbirleri hem de çekirdekle olan aralarındaki muazzam bir uzama sahip boşluğun ölçülerini düşünmek bile hem makro hem mikro düzeyde, evrenin adeta boşluğa serpiştirilmiş küçük maddi unsurlar olduğu gerçeğini gözümüzün önüne getirir.

Öyle ki bilim, güneşin içindeki maddenin boşluklar çıkarıldığında bir bir çay kaşığına sıkıştırılabileceğinin hesaplarını yapmaktadır. Karadeliklerin teorik temeli de bu düşüncededir. Evren, eğer baskın karakteri dikkate alınır, mikro ve makro derinliğinde sonsuz bir boşluktan başka bir şey değildir. Ancak tüm bu bilgiler, şu çıkarımı felsefi olarak zorunlu hale getirmektedir: boşluk, gerçekten boşluk mudur? Madde, bildiğimiz anlamda maddesel bir öze sahip olmadığına göre, maddesizlik olarak tanımlayabileceğimiz boşluk da, bildiğimiz anlamda bir maddesizlik midir? Yoksa boşluk, elektron bulutunun gözlemlendiği anda elektron parçacığını doğuran maddenin derinundaki sınır tanımaz bulutumsu yapısı gibi bir şey midir? Zira atoma tanecik modelini dikkate alarak baktığımızda küçük elektron ve çekirdek tanecikleriyle aralarındaki muazzam boşluğu görmekteyiz. Dalga modeliyle baktığımızda ise çekirdeği çevreleyen ve aralarında boşluğun olmadığı değişik enerji seviyelerine sahip elektron bulutlarını idrak etmekdeyiz. Geniş bir boşluğu dolduran bu elektron bulutları, tanecik modelinde o enerji seviyesindeki bir yörüngede devinen küçük bir elektron tanesi haline dönüşmektedir. Yörüngenin ve elektronun aslı olan enerji bulutunun yerini boşluk almaktadır. Eğer öyleyse; evrende hiç boşluk yoktur; her nokta sadece boşluk olarak algılanan bir potansiyelle doludur. Ve bu potansiyel, bu potansiyelle maddi kalıp biçen bir görüş olmadığında, maddi manevi, canlı cansız, somut ,soyut her şeyin

bir bütün olduğu tümel bir yapıyı oluşturur. Teorik kuantum fiziğinde ifade bulan kuantum potansiyeli ve olasılık dalgaları ya da olasılıksal evren modeli bu düşünceye dayanır. Bizim duyularımızla algıladığımız veya algılayamadığımız herşey, bu "Sınırsız Bütün'den" meydana gelmiştir.

Olasılıksal evren modeline göre; gözlediğimiz evrendeki hiçbir nesnenin, atomaltı boyutta kesin bir şekli yoktur. Hiçbir şey o boyutta belirli bir sınır ve kesinlik kazanmış değildir. Ancak herşey 'olabilir' görünmektedir. Atomaltı öğeler çoğu zaman soyut varlıklar gibidirler. Hatta bir çoğunun kütlesi yoktur. Nesnel değil, tamamen kuramsal ve düşünsel varlıklardır. Bunun sebebi, o düzeyde parçacık diye birşeyin gözlemlenmemesidir. Hiç bir anlama sahip olmadıklarından, aslında o haldeyken, "parçacık" olarak henüz bir varlıkları da yoktur. Bu düzeyde herşey, sadece "olasılık dalgalarından" ibaret gibi görünür.

Nesneler dünyası, gözlemcinin yani bizlerin algı biçiminin bir ürünüdür ve göresel ya da izafidir. Çünkü, algı araçlarımızın kapasitesi değiştiğçe, algıladığımız nesnelerin biçimleri ve özellikleri de değişir. Oysa , kuantum düzeyinden bakıldığında evrende hiçbir şey, bir diğer şeyden ayrı veya kopuk değildir. Arada hava, boşluk ya da başka maddi unsurlar veya maddesizlik yoktur. Ünlü fizikçi David Joseph Bohm'un dediği gibi, "Dünyayı ayrı ayrı parçalar şeklinde kabul ederek verdiğimiz uğraşlar sadece işe yaramaz sonuçlar vermekle kalmıyor, aynı zamanda kendi neslimizi imha etmemize de sebep oluyor." Aynı bilgiyi Yunus Emre, şu dörtlüğüyle vurguluyor: "Sen sana ne sanırsan/ Ayrıya da onu san/ Dört kitabın manası/ Budur eğer var ise" Çağdaş sufi Ahmet Baki de bu konuda şunları söylüyor: "Sufilerin ifade ettiklerine göre, evrenin gerçek yüzü, gözün şartlandığı gibi, maddelerden oluşmuş, cansız bir dünya değildir. Gerçekte evren, herşeyin canlı olduğu bilinçli bir yapıdır. Ve Evrenin gerçek yüzünün tecrübe edilişi, insanın algı biçimini alt üst eden, muazzam, ani bir yaşayıştır. Yer ve gök algısı başka bir hale dönüşmekte, eşya hakkındaki tüm değerler geçerliliğini yitirmekte ve keskinleşen bir görüşle, tümel bir can ve bilincin, her an, her yerde kendini ifade edişine şahit olunmaktadır. Burada insan bedeniyle, bir duvar veya bir su birikintisi arsında bir sınır, bir ayrılık gözlenirse bile, atomaltı düzeyde böyle bir ayrım kaybolmaktadır."

İnsan; algıladığı evrene dayanarak 20. yy. ın başlarına kadar felsefede ve bilimde temel bir görüş olarak, maddenin daha küçük maddi parçacıkların bir araya gelmesinden oluştuğunu düşünmüştür. Atom kavramı da, bilindiği üzere bilim atomu keşfetmeden çok önce Yunan filozoflar tarafından, bu düşünce ekseninde biçimlenmiş bir felsefeyle ortaya koyulmuştur. Ancak bu felsefenin açmazı, en küçük maddi parçanın ya da atomun, daha da küçük maddi parçalara yani bu günün kuantum fiziği terimiyle atom altı parçacıklara bölünebilmesi gerektiğini düşünmemektir. Öyle ya, neden atoma kadar bölünebilen madde, daha da küçük bir parçaya bölünemesin? Ancak bu düşünöldüğü takdirde, atom altı parçacıkların da daha küçük maddi parçalara bölünebilirliği ve bu bölünmenin sonsuza dek gidebilirliği düşünölür ki bu da muhal olur. Bu muhallikten kurtulmak için, daha küçük bir parçaya bölünemeyecek salt maddi unsurun varlığı kabul edilmiş ve eski düşünörlerce bu unsur atom olarak adlandırılmıştır. Ancak sırf felsefi çıkarımla bile bu kabulün, muhallikten kurtulmak için kabul edilmiş bir dogma olduğu anlaşılabilir. Ve bu anlaşıldığında, maddenin hep daha küçüğe indirgenen temel bir parçacığın değil, (ki bu indirgeme sonsuza gider,) madde ötesi bir unsurun eseri olması gerektiği ortaya çıkar. Günümüzde bu gerçek, sırf felsefi olarak değil, yukarda değindiğimiz ve aşağıda temel ilksel dayanaklarını

vereceğimiz bilimsel yöntemlerle de ispatlanmıştır.

1900'lü yılların başlarında Einstein tarafından, gördüğümüz nesnelere, onları meydana getiren enerjinin birer yoğunlaşması olduğu ortaya kondu. Gördüğümüz nesnelere, gerçekte küçük kütlelerden meydana gelen maddi kütleler değil, enerjinin yoğunlaşmış diyebileceğimiz bir haliydi. Einstein'ın meşhur ($E=mc^2$) formülü, bir nesnenin kütesinin bünyesindeki belirli bir enerjiye eşdeğer olduğunu söylüyordu. Bir kütlelerin bir enerjiye eşdeğer olması, o kütlelerin, zannedildiği gibi durağan bir nesne olmayıp, bünyesindeki enerjiden ibaret olduğu şeklinde de yorumlanabilirdi. Yani maddenin oluşturucusu, daha küçük bir madde değil son tahlilde enerjidi. Öyleyse en küçük yapı taşı parçalandığında da bu enerji açığa çıkmalıydı. Bu gerçek önce teorik olarak ispatlandı. Pratik ispatını ise, atom bombasından biliyoruz. O halde enerjinin madde diye gözlenmesi, sadece bizim algımızdan ötürü idi. Yani Einstein'ın tüm teorilerinde vurgulandığı gibi, izafiydi.

($E=mc^2$) formülünde (E) enerjiyi, (m) kütleyi yani kütle maddenin olmazsa olmaz unsuru olduğuna göre maddeyi, (c) ise ışık hızını simgeler. Bu formül, maddenin ışık hızının karesi bir hıza (yani ışık hızı zaten bildiğimiz en büyük hız olduğuna göre), bilinen en büyük hızın kendisiyle çarpımı kadar büyük olan; yani bildiğimiz hız sınırlarını aşan muazzam bir hıza ulaştığında enerjiye dönüşeceği şeklinde ifade edilir. Bu formülde maddeyi çekersek, () olur ki, bu da enerjinin () çok ama çok küçük bir sayı olduğuna göre, durma noktasına geldiği bir hıza sahipken maddeye dönüştüğünü ortaya koyar. O nedenle biz maddeyi aslı itibarıyla durağan bir unsur olarak biliriz. Öyleyse enerjinin durma noktasındaki bir hıza sahip olması ne demektir? Bu, enerjinin çok ama çok küçük bir noktada yoğunlaşması olarak da yorumlanabilir. Yani atom altı parçacıklar gibi küçük bir noktada. İşte bu nedenle biz atom altı parçacıkları, asılları olan enerji frekansları olarak değilde, küçük parçacıklar olarak algılarız. Enerjinin yavaşlamasını, anlama kolaylığı açısından enerjiyi moleküllerden oluşmuş dağınık bir yapı olarak düşünürsek, bu yapının, yapısı gereği olan dağılması ve hızla büyük mekânları kaplaması yerine bir noktaya toplanması, büzülmesi, deyim yerindeyse moleküllerinin aralarındaki mesafeleri aşarak birleşmesi hali diye düşünebiliriz. Enerji bulutunu yoğunlaştırarak parçacık haline getiren ise, bilimin ifadesine göre bakan gözden yani bizden ya da bilinçten başka bir şey değildir. Demekki bilinç, enerjiyi toplayıp yoğunlaştırma kapasitesine sahiptir. Bu noktadan hareketle bu meşhur formülü, sadece gözlemlediğimiz maddi unsurların ayrı ayrı gerçek özünü açıklayan bir ifade olarak değilde tüm evrenin toplam maddi unsurlarının aslını çıkış noktasını açıklayan bir ifade olarak yorumlarsak, çok daha başka gözlemsel ve kuramsal metodlarla bugün artık gerçekliği ispatlanmış olan Big-bang teorisinin bir açıklaması haline dönüştürürüz.

Bir sonraki başlağımızda inceleyeceğimiz üzere, Big-bang teorisine göre tüm evren yok hükmünde sonsuz küçük bir noktanın birden bire patlayarak yayılmasından oluşmuştur. Yani enerji, yok hükmünde bir noktada yoğunlaşarak, maddeyi oluşturmuştur.

Bunu, İslami yorumla Allah'ın "Kün (ol)" emrinin tezahürü olarak düşünebiliriz. Öyleki Allah, kudretini yani enerjiyi bildiğimiz anlamda hiçbir şeyin olmadığı bir evrende, (böyle bir evrende büyüklük ve küçüklükten bahsetmek abes olmakla birlikte anlamak açısından diyebiliriz ki) çok küçük bir noktada tabir yerindeyse yoğunlaştırarak bildiğimiz evrenin tohumunu atmıştır. Yani "Ol" emri, bir enerji konsantrasyonunun (Allah için bu tabiri kullanmak yerinde olmasa da ister istemez insani bakış açısıyla

insani özelliklere bürünmüş bir tanrıdan bahsetmek durumunda kalmaktayız) ifadesidir. Ancak açıktır ki bu konsantrasyonun gerisinde, o konsantrasyonu sağlayacak bir bilinç olmalıdır. Bu nedenle düşünce enerjidir. Düşünce aslında enerjiyi kanalize eden bir güç, enerji ötesi bir güç olmak durumundadır. İşte enerji ötesi bu güç de bilincin bir halidir. Çünkü düşünce de, bilinçten ayrı bir şey değildir. Bu durumda Allah'ın bilinç, düşünce ya da ilim sıfatıyla bu âlemi yarattığı hükmüne varırız. O nedenle tasavvufta âlemler Allah'ın ilminden bir ilimdir denir. İşte Allah, ilim sıfatıyla kudretini, yani gücünü ya da enerjisini kullanarak bu âlemi var kılmış ve yine bu sıfatlarıyla da var kılmaya devam etmiştir. Yani her şey, başlangıcının da başlangıcında ve varlığı sürdüğü sürece Allah'a dayanarak vardır. Her şey Allah'ın varlığıyla kaim yani ayakta duruyor durumundadır.